

Den helige Benedikts festdag

Mariavall 8 juli 2023

Den senaste tiden har vi blivit påmind om att det finns något som anses heligt av vissa människor och samtidigt avvisas och smädas av andra människor. Som kristna i en sekulär och pluralistisk miljö har vi vant oss vid detta. Vi blir inte längre förvånade när det vi ser som heligt dras ner i smutsen och vanhelgas. Vi blir naturligtvis ledsna och bedrövade - det hoppas jag i alla fall - men knappast rasande och förbittrade. Vi tillber ju en Gud som blivit människa och tagit på sig vårt lidande, som har låtit sig föraktas och kränkas för att till sist lida en förbrytares död på korset. Det är svårt, ja, nästan omöjligt att kränka honom ännu mer. Det biter liksom inte på den Gud som redan låtit sig begäbbas och dras ner i smutsen.

Det är hans helighet vi vördar. Det är honom vi faller ner och tillber. Det är honom som vi älskar över allt annat och vill tjäna till vårt sista andetag. Därför går det ett svärd genom vårt hjärta – liksom genom Jungfru Marias hjärta – när man smädar och hånar honom. Vi lider mer av det än när vi själva drabbas av hån och smälek. Men vi grips inte av besinningslös vrede mot dem som utsätter honom för detta. Vi känner bara sorg och medlidande med den som vänder sig mot den Herre som offrat sig för alla människor, också för dem som vänder sig mot honom i hat och hån.

Samtidigt måste vi verka för ett civiliserat samhälle och en tolerant kultur, där man inte kränker och smädar varandra utan respekterar varje tro och varje religion som människor bekänner sig till. Tyvärr ser vi att vårt samhälle är långt borta från detta ideal. I en sekulär omgivning har man förlorat sinnet för det heliga, både Guds helighet och vördnaden för det mänskliga livets helgd. Den helige Benedikt kan hjälpa oss att återupptäcka detta. Den västerländska kristna civilisationen är i mångt och mycket präglad av hans vision och ideal. Men denna civilisation, där man har en inbyggd och medfödd respekt för den Helige och det heliga, har i stort sett gått förlorad. Därför kan man utan vidare trampa det som anses heligt under fötterna och bränna upp de skrifter som vissa håller som heliga. Här ser vi hur två världar kolliderar med varandra. Här ser vi hur religionsfrihet och yttrandefrihet drar åt helt olika håll. Finns det en väg vidare? Eller kommer det att bli fler och fler konflikter som hotar att slita sönder vår värld?

Idag ber vi om den helige Benedikts förbön, så att vi som kristna kan bidra till en värld där Den som är helig och det som är heligt respekteras, ja, får lysa upp mörkret och fördriva hat och motsättningar mellan människor. Benedikt är en vishetens och godhetens läromästare som kan hjälpa oss nutida att ”förstå rättfärdighet och rätt och redlighet, ja, det godas alla vägar” (Ords 2:9). Som Jesu lärjungar är vi alltid på väg, tillsammans som Guds heliga folk för att sprida

kärlek, försoning och rättfärdighet. För att kunna göra det och påverka den omgivande verkligheten måste vi växa in i en allt djupare kärlek till Gud och överlämna oss helt till Andens ledning. I dagens kollektbön bad vi: ”Lär oss att ingenting går före kärleken till dig, och låt oss vandra dina budords väg med villigt hjärta”. Om vi verkligen lever så och låter Guds bud och ord lysa upp vår tillvaro, kan det inte undgå att väcka människor omkring oss till intresse, ja, ibland också till insikt och längtan efter att få möta den levande Guden.

I dagens evangelium ser vi vilket radikalt budskap Jesus förkunnar. I alla tider finns det människor som tar emot detta och bokstavligen vill göra det som Jesus talar om, ”Vi har ju lämnat allt och följt dig” (Matt 19:27): dessa ord har många kunnat uttala genom tiderna. Benedikt är bara en i raden, men i vår tid och i vår miljö tycks det bli färre och färre som så bokstavligen följer Jesu uppmaning. Därför ber vi idag att Gud skall väcka människor till att följa honom efter och följa de evangeliska råden. Samtidigt vet vi att inte alla kan göra det på ett så radikalt sätt, men ändå är vi alla uppmanade att hitta vårt sätt att leva i evangelisk fattigdom, lydnad och kyskhet, allt i enlighet med våra levnadsomständigheter. Vi ser att även människor utanför vår lilla kristna krets vill leva ett enkelt och anspråkslöst liv och inte hänsynslöst utnyttja natur och miljö. Det är vår uppgift att hjälpa dem att se den andliga dimensionen i skapelsen och upptäcka Skaparens fördolda närvaro, så att de också får tillbedja honom, alla goda gåvors givare.

Klosterlivet har i vår tid en evangeliserande uppgift. För många kan det förmedla hopp i en värld av krig och konflikter. För oss alla är det ett tecken på hur evangeliet kan inspirera oss att leva som bröder och systrar *ad extra*. Benedikts sentida efterföljare kan hjälpa oss att återupptäcka heligheten mitt i den vanliga och alldagliga värld där vi lever. Ordenslivet ger oss en liten försmak av den definitiva värld, där allt skall genljuda av lovsång och tacksägelse till den levande Guden. Därför är det alltid en glädje för oss att få komma hit och tillsammans med systrarna och bröderna få fira deras grundare. Just nu får detta firande en speciell profetisk innebörd. Den värld som har glömt bort eller aldrig förstått att det finns Någon helig och något heligt behöver återupptäcka denna djupdimension. I sista hand är det bara i tillbedjan inför Guds helighet som vi blir människor i ordets fulla bemärkelse. Vi är skapade till Guds avbild och vårt hjärta kan aldrig finna ro utom i honom. Annars kommer vi bara att irra omkring och frenetiskt söka efter någon mening i tillvaron som vi aldrig finner och tillfredsställelse i något som aldrig kan släcka vår törst. Varje gång vi firar eukaristin vill Gud mätta oss med sin nåd och kärlek, samtidigt som vi bara kan längta efter att få komma honom ännu närmare och tjäna honom ännu bättre. Vi kan aldrig tacka Gud nog för att han vill dela med sig av sig själv och sin helighet till oss i sin heliga kyrka.